

L' ART DEL PAGÉS

SECCIÓ D' AGRICULTURA PRÁCTICA

EXPOSICIÓ Y ENSAIG

DE MÁQUINAS AGRÍCOLAS.

De la edició del mati de *La Renaixensa* del dia 16 comiém lo següent:

«Invitats pera assistir, ahir á la tarde, á la anunciada Exposició y ensaig d' algunas máquinas, eynas y arréus de pagés, de senzill maneig y mecanisme, verificada per l' Institut agrícola catalá de Sant Isidro, concorreguerem á la Granja experimental de la Provincia ahont tingué lloch dit acte.

En la balconada del edifici y rematant ab l' escut d' aquella corporació, hi havia un gros tarjetó ab las armas de Catalunya voltadas pe 'ls noms de las poblacions de Tarrassa, Vich, Vilanova y Geltrú, Reus, Sant Pere de Ribas, Molins de Rey, Figueras y Olot, que eran los de las Subdelegacions de dit Institut que hi tenian delegats pera representarlas. En la escalinata de fora 'l portal estavan colocats los arreus perteneixents á la acreditada casa constructora dels successors de Pfeiffer, de la renombrada del Sr. Solá Escayola y de las conegudas del senyor Salabert y Bordas, de D. Martí Munich y de D. Pere Riera.

De la casa Pfeiffer del camí del cementiri, hi havia un escapsa-grans de Bentall, un talla-pallas, una desgranadora de blat de moro, un renta-arrels (sistema Pernollet), una ventadora (sistema Dombasle), un aparell pera tapar ampollas y altre pera netejarlas, un rascle de cadena articulad, un moli de má pera diferentas classes de grans; una bomba pera 'l tráfech de vins y pera regar jardins,

altre de má pera l' mateix objecte, lo desterrassador noruech, un talla-arrels, un cultivador americá y un purgador-Josse. Del senyor Solá del carrer de Ronda, una ventadora Dombasle, una batadora, dos escapsa-grans, dos talla-pallas, un talla-arrels, una bomba rotativa y un alsa-botas de 'n Salvatella de Rubí. Del senyor Salabert, de la plassa de Santa Agna, una bomba pera trafegar y altra pera ruixar arbres. Del senyor Munich del carrer d' Amargós, tres manxas pera ensofrar ceps, parras y arbres; y del senyor Riera, de la vehina vila de Gracia, diferentas aradas.

Nostre company de redacció D. Francisco X. Tobella, doná compte d' aquets aparells en breus paraulas, comensant per indicar l' objecte que l' Institut agricola catalá 's proposava ab aquella reunió y acabá per donar las gracias á totas las corporacions y personas que havian secundat tant gustosament las miras de la Corporació, tributant de pas un merescut recort al qué foren sos consocis senyors Villanueva y Pfeiffer, al primer per haver lograt ab sa activa propaganda fer aficionar á molts en l' estudi de la ciencia agronómica y al altre, per la incansable activitat en la popularisació de la maquinaria agricola en nostre país: paraulas que foren molt ben rebudas per la nombrosa concurrencia de senyoras y cavallers, com ho demostrá l' expontani y prolongat picament de mans.

Després se passá á un bancal immediat, á fi de fer probas ab la arada-vinyadora que posseheix D. Theodor Creus de Vilanova y Geltrú, ab lo cultivador americá y ab lo rascle de cadena, los quals feren molt bonas labors.

A entrada de fosch se retirá la concurrencia, satisfeta de dits ensaigs y ab la dolensa de no poder acabar de probar tots los demás arreus de pagés, per lo avansat de la hora. Donats aquestos resultats, no dubtém que l' Institut agricola procurarà completarlos altre dia en benelplácit de tothom.»

LO PÉS ES LA MILLOR MESURA PERA 'L BLAT

Tal es la conclusió de diferents travalls y experiments compendiats en un article publicat per nostre important colega portugués la *Gaceta dos lavradores* de Lisboa. Se funda en que hi ha una gran diferencia entre l' augment de pés y 'l de volum que produheix lo frau ó l' accident de la impregnació d' humitat. No es solsament la introducció d' aygua, qual densitat es menor que la del blat, lo que causa aquesta diferencia; sino principalment la forma més arrodonida que pren lo grà, la qual determina l' augment dels buyts que quedan entre grà y grà. Es aquesta la mateixa rahó perque 'ls blats tous pesan per terme mitx 75 kilograms l' hectólitre, en tant que 'ls durs 85 y més: no es únicament perque aquets sigan una mica més pesats que aquells, si que també perque tenen una figura ménos arrodonida, circumstancia que 'ls deixa acomodar-se més á la mesura.

De consegüent, trova 'l senyor Ferreira Lapa perfectament motivada la resolució que hi ha poch han prés los negociants de cereals de preferir en sas tranzaccions sobre dit article la valuació per pés á la per mida de cabuda. Si la balansa es l' únich medi de posarlos á cubert dels maneigs y arbitrarietats de las medicions per volúm, procediment aquest ja de sí molt inconstant encara que s' executi ab lo major precaució y probitat; es així mateix la balansa l' únich medi de garantir-se de las grans diferencias que la humitat del temps ó del frau introduheixen en la quantitat aparent dels cereals.

Aixó no vol dir que ab la balansa s' evitin matemàticament las diferencias en qüestió, pero si que son una $\frac{1}{3}$, ó per lo ménos $\frac{1}{2}$, de lo que succehiria inevitablement si 'ls negocis se fundes en mida de volúm,

Al dir que 'l blat cuan está humit pesa ménos que sech, se diu una veritat ó un error, segons com se entengan las condicions de la pesada. Si 's vol dir que una mida cualsevol de cabuda ó de volúm, com una fanega ó un hectólitre, pesa ménos si 's mideix blat humit, y més si 's mideix blat sech, se diu una gran veritat; però si 's volgués entendre que una porció determinada de blat pesa humit ménos que sech, s' incurriria en un error evident, y 'l senzill sentit comú bastaria pera fer comprendre que 'l blat humit ha de pesar necessariament lo que pesava 'l sech y además tot lo que pesi l' aygua que l' estiga humitejant.

Lo fet de que una mesura de blat humit pesa ménos que una igual de blat sech era conegut ja, però aixó mateix es lo que corroboren y confirman los experiments del senyor Ferreira

Lapa, lo qual ademés ha meditat aquest cambi, detallant los augmentes del blat en pés y en volúm per la acció de la humitat y determinant la relació que entre 'ls dos existeix.

L' augment de volúm era, per terme mitx, dos vegadas y mitja l' augment en pés y que aquest últim podia arribar fins un 6 per 100, sense que 's manifestés per caràcters exteriors la adició del aygua.

Ara bé: si suposém una partida de blat sech que pesés, per exemple, 1,000 kilograms, y considerém lo cas de que s' humitejés fins augmentar aquet 6 per 100 en pés, resultaria que per la acció del aygua aquestos 1,000 kilograms arribarian a pesar 1,060 kilograms.

Los 1,000 kilograms son proximament 2'174 lliuras, y admetent que la fanega pesés 96,52 lliuras, que era 'l pés de la mostra experimentada, resulta que 'ls 1,000 kilograms ó 2'174 lliuras, fan unas 22'52 fanegas.

Si 'l blat s' humiteja fins al límit de lo possible, sense que s' noti, augmenta en pés un 6 per 100; los 1.060 kilograms que 'l blat arribaria a pesar representen 2.304'3478 lliuras; però com segons ditas esperiencias lo volúm creix, no un 6 per 100, sino un 15 per 100 las 22'52 fanegas, se convertirian en 25'898 fanegas, y com aquestas pesarian las lliuras avants indicadas, cada fanega resulta 88'98, habent perdut més de 7 lliuras.

Tal es l' efecte natural de que 'l volúm augmenti dos vegadas y mitja més que 'l pés.

INFLUENCIA DEL DESPAMPOLAT SOBRE LA

MADURESA DELS RAHIMS.

Lo despampolat del cep, diu lo *Journal d' Agriculture Pratique*, es una operació consistent en suprimir las fullas que cubreixen los rahims ab l' objecte de fer sufrir á aquestos la benefactora influencia del sol de la tardor.

Pera practicar ab éxit dita operació, es indispensable conèixer las funcions dels òrgans que deuen suprimirse.

Las fullas desempenyan quatre funcions principals: 1.ª la respiració; 2.ª la absorció de certs gasos; 3.ª la assimilació; 4.ª la transpiració.

Las fullas respiren, es dir, que com los animals, absorveixen l' oxígeno y desprenen l' ácid carbónich. Aquest últim gas resulta de la oxidació de certs productes vegetals, que 's designan ab la denominació d' hidrats de carbono, aixís com també de certas materias nitrogenadas.

La respiració es tant mes activa, en quant mes jove es la plan-

ta, mes moderada la temperatura y mes complerta la il·luminació.

Durant la nit contínua la respiració; pero es menos considerable la absorció del oxígeno. Aixó consisteix en que, no formantse 'ls materials oxidables mes que baix la afluència de llum, disminuïxen poch á poch en la obscuritat; aixis es que no es d'admirar que siga menos considerable la absorció d'oxígeno, y que siga també menor la producció d'ácit carbónich.

Peró las fullas, no sols respíran, sino que ademés absorveïxen certs gasos, com lo ácit carbónich y l'amoniach.

S'ha cregut, durant molt temps, que la absorció d'aquestos dos productes se verificava per las oberturas situadas en la cara inferior de las fullas, á que 's dona 'l nom d'estomas, pero experiments conciusats han demostrat que, per la epidermis superior de la fulla, es per ahont son absorvits los gasos y que aixó té lloch per efecte d'un fenómen ben conegut: la difusió.

La tercera funció que las fullas desempenyan es la assimilació.

L'ácit carbónich y l'amoniach, presos del aire, son descompostos, la fulla s'apodera del carbono y del azoe.

Aquesta important funció no pot tenir lloch sino baix la influència de la llum. Es tant mes activa, quant mes intensa siga la il·luminació.

La respiració es un fenómen d'oxidació, supost que la planta absorvint l'oxígeno, despren l'ácit carbónich produhit.

La assimilació es un fenómen de reducció, puix que la planta fixa 'l carbono del ácit carbónich y despren l'oxígeno.

Peró, aquesta última funció no pot verificarse mes que durant lo dia.

La cantitat d'oxígeno despedit durant lo dia per l'acte de la assimilació es mes considerable que la del ácit produhit per la respiració, aixis que dissimula á aquesta última.

Durant la nit queda aniquilat lo fenómen de la assimilació, y sols apareix lo de la respiració, productor del ácit carbónich.

Per lo tant, no es d'estranyar, que durant molt temps, s'haja cregut que las plantas tenian dos respiracions, una diurna y la altre nocturna. Diurna: absorció del ácit carbónich del aire y desprendiment d'oxígeno. Nocturna: absorció d'oxígeno y desprendiment d'ácit carbónich.

No s'ha establert la separació convenient entre 'ls fenomens de la respiració y de la assimilació, que 's verifícan durant lo dia.

Supost que, durant la nit, las plantas absorveïxen l'oxígeno del aire y desprenen ácit carbónich, se comprén bé, quan imprudent será passar la nit en un cuarto en que hi haja reunidas moltas plantas.

Per fi, la última funció de las fullas, es la traspiració. La

sava que afluheix als òrgans foliacis està carregada d' un excés d' aygua perjudicial, la sava concentrada torna á nudrir al vegetal.

Lo desfullament d' una planta que 's trovi en condicions normals, deuria per lo tant esser considerat com danyós, supost que consisteix en traure 'ls òrgans essencials, segons acabém de veure.

Ho es en efecte, si s' aplica á la vinya massa aviat, es dir, avants que 'l rahim haja rebut de las fullas tots sos principis constituents, avants que haja adquirit tot son volúm.

Peró, desde 'l moment en que 'l rahim comensa á madurar, las fullas son per ell, no sols inútils, sino fins perjudicials; per que, si la estació es humida y cálida, continuan enviant als fruyts suchs nutritius que no necessita y li trauhen lo sol.

La maduresa del rahim no 's verifica bé sinó quan lo cep ja no rebrota.

La desfulladura, practicada ab prudencia y discerniment, té per objecte deturar la vegetació, y per consegüent, facilita la maduresa al suprimir las fullas, òrgans essencials de la assimilació y de la transpiració.

Dita operació pot per lo tant esser molt útil pera la regió del Nort del cultiu del cep; peró, si 's fa massa aviat, ó 's exeucta ab un número massa gran de fullas á la vegada, perjudica al desentrollo dels rahims, al vigor dels ceps y á la cantitat del producte. Lo que anteriorment hem dit sobre del paper que las fullas desempenyan, ho explica suficientment.

Veyam com hem operat, en 1878, en lo vinyat Santa Sofía, municipalitat de Montgueux, prop de Troyes.

Se practicá un primer desfullament en l' instant en que lo rahim, que havia adquirit tot son volúm, comensava á clarejar. Se conservaren ab cuydado totas las que abrigavan los rahims de la acció massa directa del sol. Deu dias després se completá la operació suprimint las fullas conservadas.

La supressió d' aquestas fullas fou feta de manera que 's deixava intacte 'l peciolo (cap y cua), á fi de preservar lo borró situat en la base.

La experiència 's feu en 5 áreas de vinya, cual meytat fou somesa al desfullament.

Se determiná 'l sucre per medi del análsis químic, per no ser bastant exacte 'l método gleucométrich.

A fi d' evitar las erradas que poguessen provenir de las propietats individuals de tal ó qual cep, los exemplars destinats pera sometre 'ls al análsis se prengueren d' un gran número de rahims, produhits per molts péus.

Heus aquí 'ls resultats que 'm produhí l' experiment:

Lo primer desfullament fou fet lo 9 de Setembre; lo segon deu dias després.

Lo 29 de Setembre vaig practicar lo primer anàlisis, que 'm donà los resultats següents:

Ceps no desfullats: 6 gr. 612 per 100 de sucre.

Ceps desfullats: 7 gr. 246.

Diferencia: 0' 634.

L' augment de sucre per dia fou, donchs, pera 'ls ceps desfullats de 0 grs. 0634.

Lo segon anàlisis fou fet lo 10 d' Octubre. Heus aquí sos resultats:

Ceps no desfullats: 10 gr. 344 per 100 de sucre.

Ceps desfullats: 11'613.

Diferencia: 1 gr. 268.

Desde 'l 29 de Setembre al 10 d' Octubre van onze dias, lo qual donà per dia un augment de 0 gr. 115.

Tals son los datos que m' ha suministat una investigació sobre 'ls resultats del desfullament en 1878. Després no la he repetida.

Examinant las precedents xifras, se veu quan prompte es la maduresa quan lo temps es favorable, com ho fou en la tardor de 1878.

No per aixó deixa d' haverhi ventatja pera 'ls ceps desfullats.

Lo desfullament no ha perjudicat de cap manera al desentrotlo dels péus en la primavera següent.

Crech que seria útil fer en un gran número de comarcas experiencias análogas á las que acabo de citar, á fi de poder deduir d' ellas las ventatjas que presenta 'l desfullament pera la viticultura.

NOTICIAS AGRÍCOLAS

Festa de Sant Isidro.—Com indicarem en lo número passat, además de la funció religiosa ab que cada any acostuma celebrar en honor de son patró Sant Isidro, l' Institut agrícola, tingué lloch la anunciada exposició y ensaig de máquinas agrícolas en la Granja escola Experimental de la provincia, que ve detallada en altre lloch d' aquest número.

Además, se feu la forada de costum en la finca que posseheix á Badalona y ahont pogueren convencer 's de la utilitat de la operació practica da per son consoci D. Félix Ferran de Mollet en la curació de las malalties del taronjer, que ab complert éxit ve portant á cap dit senyor.

Gandesa.—Tenim lo temps rebelde á la pluja: fa alguns dias que apa.

regueren núvols, però sense enviarnos l' aygua tant desitjada y convenient pera 'ls sembrats, que á consecuencia del principi de las calors de dias enrrera comensan á desmereixer, de modo que si aviat no plou fracasará la cullita, quedant defraudadas las esperansas dels pagesos, que no obstant de la sembra tardana y dolenta s' esperaba encara mitjana per lo bé que 's portá, ó vingué l' hivern ab Abril y fins primers d' aquest mes. Y ja que de cullitas parlém, puch dirli que la de la *admetlla* 's presenta mes que regular, y encara que en embrió la del *vi*, pot anunciarse lo mateix, si 'l temps acompanya. En quant á la d' *oli*, com los olivers quedaren mal parats pe 'ls frets de fá dos anys, no pot esser abundant; no obstant, si podian entrar assahonats al estiu, tal vegada podria haberhi molta cullita.

Segueix la *extracció* de *vi* en aquesta ciutat y pobles dels voltants, únich article de que 'ls pagesos poden refiar-se pera acudir á sas necessitats, als preus de 8 á 12 rals canti, ó siga de 16 pessetas á 24 la carga; segons classe.

Cambrils.—Las *cullitas*, gracias á la pluja última, 's presentan bé y 'l temps promet aygua. Veurém si 'l cel s' apiada d' aquesta comarca tant atacada pe 'ls *insectes* que destruheixen gran part de sas cullitas.

Figueras.—A mida que la estació avansa se van veyent millor los estragos que la *filoxera* causa en los vinyats del Ampurdá. La sort dels pobles de la montanya está llensada ja. Tristíssim es lo pervenir que 'ls espera, si no 's trova alguna cosa ab que substituhir lo cultiu de las vinyas, ja que no es possible pensar per ara en sa curació. Los pobles del plá sufriran ménos, pero no per aixó son menos dignes de que 'l govern, las autoritats y las personas influyents é ilustradas fagin un esforç pera llubararnos á tots de la miseria que 'ns amenassa.

Ab la temperatura oscilant y la *filoxera*, implacable com lo butxí, s' ha infundit lo terror per tot arreu. Cada dia 's descubreixen nous vinyats morts. En aquest pás la faxa de vert follatje que teixia á aquesta regió ab sos vinyats, aviat no existirá, y una crisis agraria nos tancarà 'l pás, crisis mes temible en quant la *cullita* de *cereals* que s' espera no passa de mitjana.

Vich.—Diu *La Veu del Montserrat*:

Sembla que aquestos darrers dias en que ha plogut també aquí, las pluhas han sigut abundants per la part de Gerona, millorant molt la cullita que era bastant regular, empero que comensava á sentir la falta d' aygua. Lo que si per aquells cantons se veu què no te per ara trassas de pintar millor, es l' esdevenidor de las vinyas, certament ferit y amenassat de mort, puig ni 's trova remey per la *filoxera*, y per altra part diuhen de aquella part que 'l terrible insecte va cada dia prenent mes peu, sobre tot en las dos comarcas del Ampurdá y la Selva. Y vajan dihent los que 'ns acaban de posar lo pá als dits ab lo tractat de Fransa que 'ls espanyols tot ho devem esperar de l' agricultura, y que ab la riqueza que 'ls nostres vins ens han fet entrar per portas á Catalunya están aquestas provincias de manera que no deuen témer las consecuencias del pacte ab Fransa.»

Los preus del mercat son:

Xexa, á 10'50 pessetas la quartera.—Forment, á 18.—Mestall, á 14'50, —Séjol, á 13.—Ordi, á 11.—Cibala, á 8'50.—Espelta, á 6.—Blat de moro, á 14'50.—Mill, á 13.—Fajol, á 13.—Fabas, á 14.—Llegum, á 14.—Fasols, á 20.—Ciurons, á 20.

Valencia.—A causa d' una regular pluja la temperatura baixá, deixantse sentir una fresca impropia de la estació.

Las pluhas sembla que han caygut també en alguns pobles de la provincia. Los *blats* deuen haver suferit bastant per trovarse la espiga en son desenrotllo. Aixís ha perjudicat als *olivers*, que mostren molta flor pera la cullita vinenta.

Respecte á nostre mercat d' *olis*, cap cambi notable podém senyalar en los del país y Tortosa, degut á que la cullita que vé 's presenta inmillorable y las demandas pera l' exterior no son d' importancia, y las existencias que quedan, tant en nostre mercat com en los punts productors, son de consideració.

Las vendas efectuadas, durant lo curs de la quinzena, han sigut de 40 á 41 rals los 10 kilógrams los del país, y de 36 á 37 rals los 10 kilógrams los de Tortosa.

Los d' Andalucía, continuan escassejant, y 'is preus segueixen de 34 á 35 rals los 10 kilógrams.

Los de maní ó cacahuets sens operacions conegudas.

Alcira.—Es tant lo que ha escassejat aquest any la fulla de la morera, que serveix d' aliment als cuchs de seda, que en aquesta població ha arribat á pagarse á 16 y 18 rals arroba, y alguns culliters, á pesar de que portavan molt bonas crias, las han abandonat, per no poderlas sostenir als alts preus á que estava la fulla.

En la setmana passada se presentaren ja á la venda de 2 á 3.000 quarterons de *capell*, però encara no s' havian fixat preus.

Lo dilluns de la setmana passada 's posá preu en la plassa d' aquest mercat al *capell* que 's presentá. Los preus alcançats foren: lo vert de 40 á 42, ab molt pocas existencias, y 'l groch de 44 á 46. D' aquest últim se calculan se presentaren á la venda uns 500 quarterons.

L' endemá 's presentá 'l mercat á primera hora molt animat. Se presentaren á la venda sobre 800 quarterons. Los preus que alcançá son los mateixos que 'ls del dilluns, y 'ls venedors se 'n anaren descontents, manifestant que no farán mes *capell*, per los baixos preus que alcança.

En la majoria dels pobles circunvehins s' han presentat també comissions pera la compra del *capell*, obienint preus mes alts que 'l d' Alcira.

Lo dimecres, dia de mercat en Alcira va aumentar bastant la entrada de *capell* de seda, de que podém dir que están aquells pobles en plena recolecció, donant un aspecte animat á la ciutat del Júcar, en la que han fixat ja sos reals algunas comissions pera la compra per compte de casas nacionals y estranjeras.

Los preus corrents, son de 42 á 44 lo *capell* vert que abunda poch y de 46 á 48 lo groch qu' aquest any, es per lo general de bona qualitat.

Aquets preus tant baixos contrastan ab los crescutíssims de la fulla de la morera, y deixan molt descontents als culliters y es de temer que influeixin d' una manera efíca per disminuir la producció en los anys següents.

Suscrita per numerosas firmas de vehins, s' ha elevat al ajuntament una esposició á fí de que permetia la cassa de *pardals*, prohibida en aquesta época de veda.

També en altres pobles d' aquesta provincia 's tracta de solicitar lo mateix, puix lo pardal, per mes que estiga conceptuat per alguns com insectívoro, es lo cert que ab preferencia 's dedican á menjar-se 'l grá de las

espigas, que á perseguir cap classe d' insectes, ocasionant no pochs perjudicis als agricultors.

D' Orihuela diuen que la cullita pot considerarse ja acabada en aquella encontrada, calificantse en lo general, de bona y variant los preus entre 8 v 9 duros l' arroba.

Albaida.—L' estat dels blats, tant en las hortas com en los secans, es inmillorable. Los vinyats ufanosos, y ab una forsa de vegetació estrordinaria, treuen per tot arreu sos petits rahims, com si empenyentse 'ls uns ab los atres, los hi faltés temps pera posarse de manifest.

Játiva.—Hem tingut una pluja abundosa. La cullita dels cuchs de seda está tocant á son terme, y per las noticias que 's tenen, sembla que ha sigut una mica mes que regular per tota aquesta comarca, y en proba d' aixó, es que la fulla ha estat á un preu que molts anys no s' ha vist, variant entre 14 y 16 rals la arroba. La llevor que millor resultats ha donat, es la anomenada «Partenz» que está á cárrech de D. C. Moser, fabricant de seda en Valencia.

D' un moment á altre va á obrirse 'l mercat del capell segons los preparatius que s' están fent.

Despres hem sapigut que 'ls dimars passat comensá lo mercat del capell de seda, comprantse 979 kilos als preus següents:

Capell comú, á 10 $\frac{1}{2}$, pessetas quarteró.—Id. melat superior á 11 pessetas.

Valls.—Las cullitas de ví, oli y avellana 's presentan exhuberants aquest any, pero expostas ja á deixar de serho si no sobrevé aviat una bona pluja.

Tortosa.—A consecuencia del fort vent N. O. que va regnar dias enera en aquesta comarca s' han després dels arbres gran número de garrofas, lo que unit á las pocas que hi havia, fa presumir una cullida d'aquest fruyt, poch ménos que nul·la la d' aquest any.

També 'ls arbres fruyters han després gran cantitat de petits fruyts, pero com aquestos hi eran en gran abundancia, no es de consideració lo dany sufert.

Los oliverars, pe 'l contrari, han sigut beneficiats, puix la forsa del vent ha fet desapareixer lo cotó que en algunas partidas s' havia presentat en gran abundancia.

Mercat de taronja.—A consecuencia del baixos préus que obté la taronja en Inglaterra, la exportació s' ha limitat extraordinariament y 'ls hortelans d' Alcira y Carcagente ensopegan ab dificultats pera vendre 'l fruyt disponible sobre 'ls arbres, que sols se compra de 6 á 7 rals arroba.

Fruytas y verduras primerencas.—A Gandía quedaren á primers de la setmana passada, als préus següents:

Abercochs, de 8 á 10 rals arroba.—Cireras, de 7 á 9.—Pebrots verds; las petitas cantitats que s' han presentat se pagaren á 120 rals arroba.—Tomatechs, de 26 á 28 rals.—Monjetas tendras, de 22 á 26 las finas y de 8 á 10 las grossas.

CALENDARI DEL PAGÉS

JUNY

CUIDADOS DEL BESTIAR

Convé que las quadras y estables sian limpios y ventilats, encara que foscós, porque las moscas no 'ls incomodin.

No convé que lo bestiar bega quant está cansat ó acalorat, y sobre tot que l' aygua no sia corrompuda.

Per regla general, desde lo mes de abril fins als primers de juliol, las vacas se dónan al toro, deixantlas després tranquilas y en lloch ahont no hi hagia moscas.

Lo prenyat sol durar desde 240 á 321 dias, y per terme medi, nou mesos. Lo treball es mólt saludable á las vacas y póden continuarlo fins á estar próximas á parir las que no estiguián destinadas á la producció de la llet. Una vaca ben mantinguda y que se conservia en bon estat, fins aquell moment, dona, ab los mateixos aliments, molta mes llet que la que hagia estat desatesa durant lo prenyat.

Al acostarse lo part, convé arreglarli bon jas y deixarla tranquila. Ja parida, se la fregará y posará una manta, donantli luego després aygua tebia ab farina. Luego s' hi acostará lo vadell ó vadella porque lo llepi; si no ho fa, se li posa sal sobre la pell, y en cás de resistirshi á pesar de eixos estimulants, se 'l aixugará ab un drap. A vegadas la vaca al llepar lo petit, li rosega la cua ó las orelas, causantli dany, y per lo mateix convé vigilarla.

Entre las qualitats del toro destinat á productos de llet y de carn, deuen sobreixir las següents: tronch cilíndrich, ventre poch abultat, remes curts, pell fina, flexible y elástica, pel llis y llustrós, manso y ágil. Comensará á padrejar als tres anys y acabará als nou.

Las vacas destinadas al mateix objecte, deurán tenir la espinada llarga y recta, ronyons amples, cap prim, front estret, ancas ben separadas y caderas grans; lo braguer grós, rodó, suau, ab quatre mugrons iguals y llarchs; las venas abdominals grossas y tortuosas y lo remolí que va desde

lo malich á la natura, ample, y lo pel que 'l forma, fi y sedós, Desde los 18 mesos als tres anys poden posarse en cria fins als deu.

Per productos de forsa, lo toro y la vaca deuen tenir una alsada mitjana, cos curt, pit, espinada y ronyons amples, muscles ben delineats, remos curts y forts, articulacions amples, cascos petits, durs, negres y lluhents, cap curt y gros, front ample y cubert de pel rissat, ull negre viu y brillant, orelles amplas, cua alta y grossa en son naixement.

Los toros servirán desde tres á sis anys, y las vacas desde 'ls quatre fins als vuyt.

REVISTA VINÍCOLA

Concretat lo moviment de la desena á algun ajust sense importancia, segueix nostre mercat en la més complerta calma y la consegüent fluïxesa en los préus. Las noticias de las demás plassas de Catalunya nos acusan també igual inactivitat, aixís com las que tenim dels mercats francesos, ahont regnan grans esperansas sobre 'l resultat de la cullita vinenta.

De Tarragona diuen que cada dia continuan essent ménos satisfactorias las noticias que respecte al préu de nostres vins rebém dels mercats francesos, en los que, per la excessiva existencia de aquet caldo aumentada considerablement ab las novas arribadas de tots los punts productors espanyols y d' Italia, no sols no millora 'l préu d' aquest líquit sino que sofreix d' un á altre mercat major depreciació; á qual baixa contribueix també molt l' haber moderat sas exigencias d' elevats préus los culliters de la vehina República, los quals al veure la considerable concurrencia dels vins estranjers en sos mercats, cedeixen los seus á préus tant equitatius que aminora considerablement lo consum dels espanyols.

De Burdeos, que la vinya 's desenrotlla en aquella comarca baix la influència d' una temperatura molt favorable.

Lo comers de vins continua molt encalmat en la plassa bordelosa. Los vins d' Italia varian entre 25 y 54 franchs l' hectólitre, segons la classe y comarca de que procedeixen los caldos. Se fan molt pocas operacions dels d' Espanya y 'ls préus no han variat.

També escriuen que 'ls fraus sobre esperits, han posat al descobert los abusos dels negociants en dita ciutat. Se sospitavan grans ocultacions y s' ha procedit á una minuciosa y rápida comprobació, feta sense alsar má y sense que poguessen adonársen los interessats.

Reunits los datos de la aduana, ahont constan los adeutes, y 'ls que s' han demanat al ferro-carril, pera tenir lo pés exacte, resulta que 'ls negociants bordelosos han deixat de pagar la quarta part dels drets de consums, ó que han fabricat vins artificials per una enorme cantitat, donantlos com verdaders.

En lo mercat de París, lo major número d' operacions ha sigut sobre vins ordinaris espanyols, molt abundants en aquella plassa.

Aviat comensará en la Cambra francesa la discussió de la lley del *vinage*, considerada per alguns com un medi segur de lliurar á la Fransa del crescut tribut, que anyalment paga als payssos vinícolas, y tinguda per altres com causa de grans mistificacions, que portarán lo descrédit, ó poch ménos als vins francesos.